

Veiligheid voorop!

Verkiezingsprogramma 2015-2019 Waterschap Rivierenland VVD

VOORWOORD DOOR DE LIJSTTREKKER

Het verkiezingsprogramma wordt tijdens de Centrale Vergadering van 6 oktober vastgesteld. De lijsttrekker wordt tijdens de Centrale Vergadering op 24 november 2014 door de leden gekozen. Het voorwoord wordt nadien toegevoegd.

Veiligheid Voorop...

Er zijn tot 2050 grootschalige dijkversterkingen nodig om Nederland echt goed te beschermen tegen overstromingen! Dit staat in het concept van het Deltaprogramma 2015 dat minister Schultz van Haegen van Infrastructuur en Milieu op Prinsjesdag presenteert. Er zullen miljarden euro's extra moeten worden geïnvesteerd. Het zal gaan om een combinatie van dijkversterking/verhoging en maatregelen om de rivieren te verruimen. Dit maakt weer eens helder dat onze bescherming tegen het water geen vanzelfsprekendheid is! Steeds weer zie je in landen over de hele wereld dat er veel problemen zijn met water. Door de heftige regenbuien komt er vaker in korte tijd een enorme hoeveelheid water naar beneden. Water dat grote gebieden ongewenst onder water zet met grote schade als gevolg. Dankzij het werk van de waterschappen staat in Nederland de veiligheid voorop en houden we droge voeten!

De waterschappen regelen de waterhuishouding in Nederland. Op 18 maart 2015 worden in Nederland verkiezingen gehouden voor de Waterschappen. Bij de VVD zijn uw veiligheid en zorg voor droge voeten in zeer goede handen!

Het belang van de taken van het waterschap is groot. Een groot deel van ons land ligt onder zeeniveau en grote delen van het waterschap Rivierenland worden direct beschermd door onze rivierdijken. De belangrijkste taak van het waterschap is dan ook ons land droog houden. De eeuwenlange opgebouwde kennis en kunde mag nooit verloren gaan. Hiermee zorgt het waterschap voor veiligheid, goede waterbeheersing en een goede waterkwaliteit. De VVD ziet de waterschappen als essentieel voor de veiligheid en leefbaarheid in ons land. De waterschappen zorgen dat economie zich goed kan ontwikkelen door op maat gesneden waterbeheer.

Oudste democratisch bestuur

De waterschappen zijn de oudste democratische besturen in Nederland. De waterschappen stammen al uit de 13e eeuw (de eerste is opgericht in het jaar 1255). Onze voorouders waren toen al bezig met waterbeheer. Men ervoer een gezamenlijk belang van waterveiligheid en heeft met elkaar de verantwoordelijkheid genomen om zich te verenigen in een bestuursorgaan. Onze voorouders hadden al het besef dat als je in West-Nederland de waterveiligheid niet op orde hebt, de rest er niet meer toe doet.

Elk waterschap heeft een gekozen algemeen bestuur. Alle belanghebbenden hebben zitting in het bestuur. In 2008 is een wijziging doorgevoerd en hebben sindsdien inwoners (ingezetenen in waterschapstermen) de mogelijkheid om te stemmen op lijsten van groeperingen die aan de verkiezingen meedoen. Deze groeperingen komen op voor de belangen van de inwoners. Naast deze belangen worden ook de belangen behartigd van bedrijven, agrariërs en natuurterreinen. Vertegenwoordigers voor deze belangengroepen worden benoemd door hun achterban op de zogenaamde geborgde zetels. Het aantal is niet afhankelijk van de verkiezingen maar is door de provincie bepaald. In het waterschap Rivierenland zijn er 8 geborgde zetels en 22 zetels voor de ingezetenen.

Het college bestaat uit Dijkgraaf en (Hoog)heemraden. De Dijkgraaf wordt door de Kroon benoemd en de (Hoog)heemraden worden door het algemeen bestuur benoemd.

Taken

De waterschappen kennen de volgende wettelijke taken:

Waterveiligheid:	Het beheer en onderhoud van hoofdwatkeringen, zowel dijken als regionale keringen;
Waterkwantiteit:	De zorg voor de hoeveelheid water, afgesproken peil handhaven bij veel neerslag en bij droogte;
Waterkwaliteit:	De zorg voor de waterkwaliteit van het oppervlaktewater en het zuiveren van afvalwater, alsmede de controle op (illegale) lozingen van water op de eigen watergangen en op de riolering;
Wegbeheer:	Aanleg, beheer en onderhoud van de wegen in het buitengebied en in beheer van het waterschap.

DEGELIJK BESTUUR

De VVD wil een sober en doelmatig waterschap dat duidelijk en open communiceert met haar inwoners.

Het kan wél:

Een waterschap dat zicht richt op haar kerntaken, sober en doelmatig.
Goede samenwerking met gemeenten om kosten afvalzuivering laag te houden.
Ruimte bieden aan creativiteit ondernemers.
Geen door het waterschap gefinancierde ontwikkelingssamenwerking.
Geen onnodig dure wetgeving uit Brussel.
Minder regeldruk, één loket voor inwoners en ondernemers.
Belanghebbenden tijdig betrekken.
Heldere en open communicatie met inwoners en bedrijven.

De VVD zet zich in voor een integer, degelijk, doelmatig en duurzaam waterbeheer. Efficiency en effectiviteit zijn leidend voor het te voeren beleid. De VVD ziet het als een uitdaging om de waterschapstaken te realiseren binnen beperkte middelen.

Richten op kerntaken waterschap

Waterveiligheid, Waterkwaliteit en Waterkwantiteit zijn dé drie kerntaken van het waterschap. Het Waterschap dient haar organisatie zo in te richten dat deze kerntaken zo efficiënt mogelijk tegen de laagste maatschappelijke kosten uitgevoerd worden. Andere activiteiten zijn te allen tijde ondergeschikt aan de kerntaken en worden alleen dan uitgevoerd als ze een bijdrage kunnen leveren aan de kerntaken en (mede)gefinancierd worden door derden.

Samenwerken, markt en aanbestedingen

De waterschappen zijn een goed voorbeeld als het gaat over opschalen en samenwerken. In 60 jaar tijd is het aantal water- en zuiveringschappen teruggebracht van ruim 2500 naar 23. De VVD vindt niet dat daarom achterover geleund kan worden. Het moet een continu proces zijn om te kijken waar het nog beter kan. Goede voorbeelden zijn de samenwerking van de waterschappen in de Unie van Waterschappen, STOWA (het onderzoeksinstituut van de waterschappen) en het Regionaal Belastingkantoor. Door de belastinginning onder te brengen in deze samenwerking is er voor vele tonnen euro's bespaard. De VVD vindt dat waterschap en gemeenten beter moeten samenwerken om de kosten van afvalwater zo laag mogelijk te houden. Of dat nou is via de

rioolbelasting of via de zuiveringsheffing maakt niet uit. Als het voordeel maar bij de belastingbetaler komt. Ook bij beheer en onderhoud in openbare ruimte kunnen waterschap en gemeenten de samenwerking versterken. Dit geldt ook zo voor samenwerking met de instanties in Zuid-Holland.

De provincie is een belangrijke partner voor het waterschap. Waterschap Rivierenland heeft met vier provincies te maken. Naast toezichthouder van de waterschappen zijn de provincies ook partners bij de uitvoering van groenblauwe projecten. De VVD vindt deze samenwerking van essentieel belang voor een doelmatige uitvoering van de waterschapstaken.

Samenwerken aan innovaties, zoals de energiefabriek, moet faciliterend zijn. Het waterschap mag nooit risicovol investeren. De kennis en creativiteit die beschikbaar zijn in de markt, ook bij het MKB, moet het waterschap nog beter benutten om de waterschapspraktijk verder te verbeteren. Daardoor ontstaat meer kruisbestuiving tussen

overheden en marktpartijen met als resultaat een optimaal gebruik en mix van bewezen en nieuwe methodieken en technologieën.

Internationale samenwerking

In 2014 is er een rapport verschenen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO). Onderzocht is of het waterbeheer in Nederland klaar is voor de toekomst. Het rapport is overwegend zeer positief! Dat zal er toe leiden dat andere landen in toenemende mate gebruik willen maken van de kennis en kunde van de waterschappen. Op dit moment is er een aantal buitenlandse projecten die ondersteund worden door de waterschappen. Internationale ontwikkelingsamenwerking is geen kerntaak van het waterschap. De VVD vindt dat de kosten die het met zich meebrengt, betaald moet worden door het Rijk (ontwikkelingshulp) of door het bedrijfsleven. Door de kennis en kunde in te zetten kan het bedrijfsleven grote orders binnen halen. Op deze manier dragen de waterschappen bij aan het creëren van banen bij bedrijven in de watersector. Samenwerken en proactieve opstelling

Een groot deel van de wetgeving op het gebied van waterkwaliteit wordt gemaakt in Brussel. De VVD vindt dat het nog te vaak gebeurt dat pas bij de uitwerking op lokale schaal blijkt wat de consequenties zijn van nieuwe wetgeving. De VVD pleit voor een proactieve houding van de waterschappen en de Unie van Waterschappen. Door samenwerken en lobbyen, moet al vroeg in het Europese besluitvorming proces duidelijk worden wat de beleidsmatige en financiële consequenties zijn voor de waterschappen. Op deze wijze kan voorkomen worden dat er onnodige en onnodig dure nieuwe wetgeving wordt doorgevoerd.

Regeldruk

De VVD heeft een hekel aan overbodige regeldruk. De VVD wil daarom eenvoudige en begrijpelijke regelgeving. Voor inwoners en bedrijven dient er één loket te zijn voor vragen en voor het aanvragen van vergunningen zo mogelijk gezamenlijk met Rijkswaterstaat. Noodzakelijke controles dienen goed afgestemd te zijn. Optimale digitale bereikbaarheid is een eerste vereiste! De VVD staat open voor (experimenten van) zelfhandhaving door het bedrijfsleven.

Innovatie

Het investeringsprogramma van het waterschap levert een belangrijke bijdrage aan de regionale economie van haar verzorgingsgebied. Hierdoor wordt indirect aan de regionale werkgelegenheid een extra stimulans gegeven. Daarnaast heeft het waterschap bij haar taakuitoefening een maatschappelijke verantwoordelijkheid op het gebied van duurzaamheid en (sociale en technische) innovatie. Volgens de VVD kunnen duurzaamheid en innovatie hand in hand gaan met een hoger efficiëntie niveau. Bij alle initiatieven op dit vlak dient economische haalbaarheid het uitgangspunt. De opbrengst van dergelijke initiatieven dient daarbij een bijdrage leveren bij het temperen van de stijging van de tarieven.

Communicatie

De waterschappen zijn lang intern gerichte instituten geweest. Dat is ook anno 2015 nog steeds niet helemaal verdwenen. Gelukkig dringt het ook bij de waterschappen door dat wederzijdse betrokkenheid van groot belang is.

De VVD wil niet dat belanghebbenden overvallen worden met al dichtgetimmerde plannen. De VVD vindt dat participatie van belanghebbenden vanzelfsprekend is. Goede communicatie vooraf voorkomt veel ergernis en zorgt voor draagvlak vooraf. Op deze manier worden langdurige processen met bezwaarschriften of zelfs de gang naar de rechter voorkomen.

De waterschappen dienen er voor te zorgen dat inwoners en bedrijven weten wat het waterschap doet. Er moet duidelijk gemaakt worden dat het waterschapswerk van groot belang is voor de veiligheid en leefbaarheid in ons land. Het waterschap geeft een belangrijke bijdrage aan een bloeiende economie.

WATERBEHEER

Waterveiligheid

De VVD stelt waterveiligheid voorop.

Het kan wél:

**Waterveiligheid staat voorop. Geen concessies doen aan het onderhoud van onze dijken.
Toepassing van nieuwe innovatieve technieken zorgen voor veilige dijken die kosteneffectief gemaakt kunnen worden.
Aanleg van tijdelijke waterbergingen.**

De zeespiegel stijgt, het land daalt, er moet steeds meer water door de rivieren worden afgevoerd en de regenbuien zijn steeds heftiger. Daar moet ons land tegen beschermd worden! Sterke dijken zijn van levensbelang. Onze rivierdijken zijn buitengewoon veilig. Maar ze moeten dat ook in de toekomst zijn. De VVD vindt dat wij niet het risico mogen lopen dat onze kinderen of kleinkinderen onder water komen te staan door onze nalatigheid. Er mogen geen concessies gedaan worden aan het onderhoud van onze dijken.

De VVD is ook voorstander van het aanleggen van tijdelijke waterbergingen om overstromingen in dichtbevolkt gebied te voorkomen. Een mooi voorbeeld hiervan is de aanleg van 28ha waterberging in Park Lingezege.

De VVD is voorstander van het gebruik van nieuwe technieken bij aanleg van dijken. Uiteraard worden hierbij aan het aspect veiligheid geen concessies gedaan. Een mooi voorbeeld hiervan is de ontwikkeling van Geotextiel ter voorkoming van piping bij de rivierdijken. Hiermee heeft Waterschap Rivierenland de waterinnovatieprijs gewonnen in 2013.

Waterkwantiteit

De VVD wil het peilbeheer op orde; niet teveel en niet te weinig water.

Het kan wél:

**Water op peil houden: geen overtollig water, maar wel voldoende. Rekening houden met water in de ruimtelijke ordening.
Door samenwerking bebouwing te dicht bij de dijk voorkomen.**

Het watersysteem bestaat uit oppervlaktewater, grondwater en waterbodems, oevers en kunstwerken. Het watersysteem is voor landbouw, industrie, maar ook natuur en recreatie van het grootste belang.

Water is niet alleen bedreigend maar ook noodzakelijk. Het water moet op peil gehouden worden. Overtollig water dient afgevoerd te worden. Bij droogte dient er voldoende water de polders ingelaten te worden. Het land mag niet te nat zijn zodat de koeien wegzakken maar het land mag ook niet te droog zijn zodat er geen gewassen meer kunnen groeien. Maar er is ook voldoende zoet water voor andere doeleinden nodig! De VVD wil dat waterschappen samen met de andere overheden alle belangen goed afweegt. Wij, als inwoners van deze delta, moeten wel beseffen en accepteren dat water op straat en op landbouwgebieden tijdelijk tot overlast kan leiden.

Het waterschap werkt samen met gemeenten om de problematiek rond de klimaatverandering gezamenlijk aan te pakken.

Water is, zeker in het rivierengebied, in grote mate bepalend in hoe we met onze ruimte omgaan. De VVD vindt dat water een ordenend principe in onze ruimtelijke ordening moet zijn. De VVD wil dan ook in het waterbeheerprogramma een strategische visie opnemen op het beheergebied ten aanzien van gebruik (kansen en bedreigingen). Hiermee wordt dit plan een belangrijk onderdeel van de structuurvisie van de provincies en de bestemmingsplannen van de gemeenten.

De VVD wil dat het waterschap samen met andere overheden goed samenwerkt zodat er bij nieuw te ontwikkelen woonbuurten en bedrijfsterreinen voldoende ruimte komt voor oppervlaktewater. Daarnaast moet met de andere overheden voorkomen worden dat er te dicht tegen de dijk aan gebouwd mag worden. Dit om te vermijden dat later veel maatschappelijke kosten gemaakt moeten worden om het land droog te houden.

Waterkwaliteit

De VVD wil investeren in waterkwaliteit met gezond verstand.

Het kan wél:

**Niet investeren in waterkwaliteit, zolang effect niet 100 % vast staat.
Waterschap is niet het beste jongetje van de klas bij toepassing Europese normen.**

Waterkwaliteit is belangrijk voor alles wat groeit en bloeit. De VVD vindt het dan ook terecht dat hier veel aandacht aan besteed wordt. De waterschappen dienen dan ook te voldoen aan de normen die gesteld zijn aan het lozen van het gezuiverde rioolwater. De zuiveringsinstallaties dienen optimaal te functioneren Nederland dient te voldoen aan de Europese normen voor waterkwaliteit. Dat vergt grote investeringen.

De VVD wil hier terughoudend mee omgaan omdat wij in grote mate afhankelijk zijn van andere landen die stroomopwaarts liggen van de rivieren. Zolang er nog verontreinigd water ons land binnenkomt, moet het waterschap kritisch zijn met investeringen. Zo lang niet voor 100% vast staat wat het effect zal zijn, wil de VVD dat er niet geïnvesteerd wordt. Bij toepassing van Europese normen voor waterkwaliteit en bij zuivering hoeft het waterschap niet het beste jongetje van de klas te zijn.

Goede flora en fauna hebben ook invloed op de waterkwaliteit. Voldoende vis in de wateren is noodzakelijk. Hier is de laatste jaren veel in geïnvesteerd, maar helaas heeft dat niet altijd geleid tot de gewenste resultaten. De hype om vistrappen aan te leggen naast gemalen is een falende investering gebleken. De VVD is voorstander van visvriendelijke pompen.

Waterketen

De VVD ziet de samenwerking in de waterketen als voorwaarde voor resultaat.

Het kan wél:

Samenwerken met alle partijen in de waterketen.
Aandacht voor terugwinning van grondstoffen.
Gezamenlijke aanpak, waterschappen én industrie, ten aanzien van de nieuwe vervuilende stoffen.

De VVD gaat voor een integraal waterschap omdat aangetoond is dat door een integrale benadering de waterkwaliteit fors wordt verbeterd. Voor de VVD is daarbij wel de voorwaarde dat het waterschap zich bezighoudt met innovatieve ontwikkelingen waarbij lastenverlaging op de lange termijn het doel moet zijn. Voor de VVD is een brede samenwerking met andere overheden vanzelfsprekend als het gaat over de afvalwaterketen.

De VVD heeft aandacht voor duurzaamheid en een schoon milieu. De VVD is voorstander van het op economisch verantwoorde wijze leveren van energie, hergebruik van effluent, terugwinnen van grondstoffen en duurzaam gebruik van mogelijkheden die zich voordoen in het zuiveringsproces.

Met betrekking tot de zogenaamde “nieuwe stoffen” (o.a. microplastics, cosmetica, hormonen en medicijnresten) vindt de VVD dat ook hier de vervuiler zou moeten betalen. De VVD wil een onderzoek naar het gevaar van nieuwe stoffen en de mogelijkheden om die nieuwe stoffen uit het afvalwater te halen. De VVD pleit ervoor dat dit onderzoek samen met de andere waterschappen wordt opgepakt en in de komende bestuursperiode wordt gestart. De VVD heeft hierbij de voorkeur voor bronbeleid waarbij het bedrijfsleven wordt betrokken.

De VVD onderschrijft de afgesproken opgave om tot een grote besparing in de waterketen te komen.

Wonen aan water

De VVD ziet wonen aan water een voorrecht, maar wel een met verplichtingen.

Het kan wél:

Streng handhaving van onderhoudsplicht bewoners.
Goede communicatie met belanghebbenden.
Bestaande eigendommen langs de dijk zo veel mogelijk respecteren, nieuwe bebouwing voorkomen.

Veel mensen vinden het prachtig om aan het water te wonen. Dat zie je langs de rivieren maar ook langs andere watergangen. Het wonen aan water is mooi maar geeft echter ook verplichtingen.

Mensen die aan watergangen wonen hebben onderhoudsplicht. Het is noodzakelijk om de doorstroming van water in stand te houden om het waterpeil in de gebieden goed te kunnen beheren. De VVD vindt dat deze verplichting stevig gehandhaafd moet worden. Niet handhaven zou leiden tot extra kosten voor de overige belastingbetalers. Het waterschap controleert ook of de waterkering op de juiste hoogte is om de veiligheid van alle bewoners in het

gebied te waarborgen. Dat is het algemeen belang. Verhoging van de kade heeft grote impact bij bewoners die aan de kade wonen. De VVD vindt dat er goed met alle belanghebbenden gecommuniceerd dient te worden.

Gezien de grote opgave die op ons afkomt om de dijken te versterken, is er ruimte nodig.

De VVD vindt dat de waterschappen, samen met andere overheden, moeten voorkomen dat er aan rivierdijken gebouwd mag worden.

Als de ruimte nu anders ingevuld gaat worden, leidt dat in de toekomst tot grote maatschappelijke kosten, omdat de dijk dan alleen op een veel duurere wijze versterkt kan worden. De VVD vindt dat eigendommen van bewoners en bedrijven van bestaande bebouwing en reeds geplande bebouwing langs de dijk zoveel mogelijk gerespecteerd moeten worden.

WEGBEHEER

De VVD ziet het wegbeheer niet als kerntaak voor het waterschap.

Het kan wél:

Wegbeheer zo efficiënt mogelijk, zo mogelijk overdragen aan de gemeente.

Het is nog maar 50 jaar geleden dat vrijwel alle wegen in het buitengebied in eigendom en beheer waren van de waterschappen. Inmiddels zijn veel van deze wegen overgedragen aan de gemeenten. Binnen waterschap Rivierenland zijn inmiddels alle wegen, met uitzondering van de wegen in het gebied Alblasserwaard en Vijfheerenlanden, overgedragen aan de gemeenten. Dat zou ook voor de gemeente in Zuid-Holland kunnen. Het waterschap heeft nu nog ongeveer 575 km verharde wegen en fietspaden in beheer. De VVD vindt dat wegbeheer niet een kerntaak voor het waterschap is.

De VVD vindt dat wegbeheer tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten moet gebeuren. Indien er door herindeling en samenvoegen van gemeenten een schaalgrootte ontstaat die het beheer goedkoper maakt, moet het wegbeheer naar de gemeente. Zolang het waterschap wel eigenaar is van de wegen dienen deze doelmatig en efficiënt onderhouden te worden.

FINANCIËN

De VVD wil zo laag mogelijke lasten voor burgers en bedrijven

Het kan wél:

Waterschapslasten zo laag mogelijk voor burgers en bedrijven.

Geen inkomenspolitiek: kwijtschelding afschaffen.

Kosten als gevolg van ruimtelijke ontwikkelingen van derden horen ook bij derden.

De uitvoering van de waterschapstaken brengt hoge kosten met zich mee. Het waterschap krijgt, in tegenstelling tot gemeente en provincie, geen geld van het Rijk. Ter dekking van de kosten heft het waterschap belastingen bij bewoners, bedrijven en eigenaren van natuurterreinen. De opbrengsten van de belastingen dienen kostendekkend te zijn. Niet meer belasting innen dan strikt noodzakelijk!

Lastendruk

Het Rijk erkent dat de versterkingen van de dijken bij de waterschappen in hele goede handen zijn. Consequentie van die erkenning is dat het Rijk besloten heeft dat de waterschappen 50% van de kosten van de versterking van de dijken moeten dragen. Dat betekent dat voor € 180 miljoen lasten doorgeschoven worden van het Rijk naar alle

waterschappen in Nederland. Voor de VVD betekent dat niet dat daarmee zonder meer de belastingen verhoogd kunnen worden. De VVD hanteert hierbij als uitgangspunt dat deze extra taken middels efficiëncyslagen uit de huidige begroting moeten worden gefinancierd. De VVD ziet hiervoor een aantal mogelijkheden:

- Geen impulsieve investeringen in waterkwaliteit. De investeringen spreiden over een langere termijn en pas doen als zeker is wat het effect zal zijn;
- De VVD vindt dat inkomenspolitiek niet past bij een waterschap. De kwijtschelding zal daarom afgeschaft moeten worden;
- Daar waar het nog niet geregeld is, dienen specifieke investeringen van het waterschap die gedaan moeten worden voor nieuwbouwwijken of bedrijventerreinen in de grondexploitatie opgenomen te worden. Daarmee wordt voorkomen dat alle belastingbetalers opdraaien voor deze investering.
- Continu werken aan een “lean en mean” organisatie.

De VVD is voorstander van zo laag mogelijke lasten voor burgers en bedrijven.

Samenstelling commissie Verkiezingsprogramma 2015-2019

Henri Mulder (voorzitter)

Peter van den Bosch

Wim de Gaaij